

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 5Csp/226/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8317208822
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 06. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Lisá
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2018:8317208822.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudkyňou JUDr. Annou Lisou v spore žalobcu Slovenský plynárenský priemysel, a.s., Mlynské nivy 44/a, Bratislava, IČO: 35 815 256, zast. TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 36 613 843 proti žalovanej K. P., nar. X. X. XXXX, M. XXXX/X, Snina, t.č. trvale bytom P. C. XXX/XX, K. B., o zaplatenie 203,80 eur s prísl., takto

rozhodol:

Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi 53,51 eur s úrokom z omeškania 5% ročne zo sumy 53,51 eur od 21.02.2017 do zaplatenia, v lehote do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

V prevyšujúcej časti súd žalobu zamieta.

Žalovanej vo vzťahu k žalobcovi náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Žalobca podal dňa 19. 9. 2017 na tunajší súd žalobu, ktorou žiadal zaviazať žalovanú na zaplatenie sumy 203,80 eur s príslušnými úrokmi z omeškania a na náhradu trov konania.

Žalobu odôvodnil tým, že na základe Zmluvy o dodávke plynu pre odberateľov kategórie domácnosť zo dňa 5. 4. 2016, žalobca poskytol žalovanej dodávku plynu a žalovaný sa zaviazal zaplatiť za poskytnuté odbery cenu plynu. Žalovaná porušila túto svoju povinnosť. Jednotlivými faktúrami jej bola vyfakturovaná suma 203,80 eur, ktorú žalovaná neuhradila, preto žalobca podal na súd žalobu.

2. Žalobca doručil súdu dňa 22. 12. 2017 podanie, v ktorom trval na podanej žalobe v celom rozsahu. Poukázal na to, že poplatky za Upomienky a Výzvy a za poplatky za administratívne prerušenie dodávky plynu a administratívne obnovenie dodávky boli, boli žalovanej vystavené v súlade s platným cenníkom externých služieb a výkonov. V Upomienkach bola žalovaná upozorňovaná, že ak svoj dlh neuhradí v dodatočnej lehote, jej odber bude v zmysle §82 ods. 1 písm. g) zákona č. 251/2012 Z. z. považovaný za neoprávnený a že žalobca má v súlade s uzavretou zmluvou po márnom uplynutí lehoty na úhradu právo pristúpiť k prerušeniu dodávky zemného plynu.

Žalovaná neuhradila splatné pohľadávky ani v dodatočnej lehote, preto žalobca pristúpil k administratívne prerušeniu dodávky ZP z titulu neoprávneného odberu pre koncového odberateľa vrátane dopravy, za čo jej bol vyfakturovaný poplatok vo výške 78,53 eur v súlade s platným cenníkom externých služieb a výkonov a následne jej bol vyfakturovaný poplatok za zabezpečenie administratívneho obnovenia dodávky plynu do odberného miesta, v ktorom z titulu neoprávneného odberu nenastalo fyzické prerušenie distribúcie.

Žalobca postupuje pri administratívnom prerušení dodávky plynu nasledovne: Odberateľovi je zaslaná upomienka s upozornením na prerušenie dodávky plynu. Jej nezaplatenie je dôvodom pre vygenerovanie zákazky na prerušenie dodávky pre spoločnosť SPP - Distribúcia, a.s.. Pracovníci SPP - Distribúcia, a.s., sa snažia splniť zákazku, ale pokiaľ je odberné miesto nedostupné, vystavia len elektronický zápis o prerušení dodávky. Zákazku si od žalobcu fakturuje SPP - Distribúcia, a.s. podľa platného cenníka externých služieb. Žalobca si následne uplatňuje preplatenie tohto úkonu od odberateľa vystavením faktúry za prerušenie dodávky. Po úhrade pohľadávok, ktoré boli dôvodom na prerušenie dodávky ak odberateľovi ešte nebolo zaslané odstúpenie od zmluvy, je dodávka plynu účtovne obnovená.

V tomto prípade bola žalovanému zasielaná upomienka s upozornením na prerušenie dodávky plynu zo dňa 12. 9. 2016. Nakoľko neprišlo zo strany žalovanej k jej uhradeniu, žalobca zadal požiadavku na prerušenie dodávky plynu. Zo zápisu spoločnosti SPP - Distribúcia, a.s. zo dňa 14. 10. 2016 vyplýva, že prerušenie sa nemohlo vykonať fyzicky. Dlh bol vyrovnaný dňa 17. 10. 2016, t.j. po dodatočnej lehote, ktorá bola žalovanému poskytnutá v upomienke a 20. 10. 2016 bola zadaná požiadavka na SPP - Distribúcia, a.s., na administratívne obnovenie dodávky plynu. Obe služby si spoločnosť SPP - Distribúcia vyfakturovala.

Na základe toho, že žalobca evidoval voči žalovanej neuhradené splatné pohľadávky, boli žalovanej doručované upomienky, za ktoré jej vyúčtoval poplatky v súlade s platným cenníkom externých služieb a výkonov.

3. Keďže v danej veci boli splnené podmienky podľa ustanovenia §177 ods. 2 písm. a) C.s.p., súd vo veci rozhodol na základe predložených listinných dôkazov bez nariadenia ústneho pojednávania. V súlade s ustanovením §219 ods. 3 C.s.p. súd miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku súd zverejnil na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením, t.j. tento oznam bol vyvesený od 5. 6. 2018 do 20. 6. 2018.

4. Súd sa oboznámil s predloženými listinnými dôkazmi, najmä so zmluvou o združenej dodávke plynu pre odberateľa plynu v domácnosti, obchodnými podmienkami, cenníkom za dodávku plynu pre odberateľov kategórie domácnosť, cenníkom externých služieb a výkonov, faktúrami, upomienkami a výzvami, zápisom o prerušení dodávky zemného plynu pre neplnenie finančných záväzkov odberateľa, žiadosťou o zmenu odberateľa plynu na odbernom mieste, pokusom o zmier a zistil nasledovný skutkový stav.

5. Dňa 5. 4. 2016 bola medzi stranami sporu uzatvorená Zmluva o združenej dodávke plynu pre odberateľa plynu v domácnosti, ktorej predmetom bolo poskytovanie dodávok a predaj plynu žalovanej na odbernom mieste M. XXXX/X, F..

6. Bližšie podmienky zmluvného vzťahu mali byť dohodnuté v Obchodných podmienkach poskytovania univerzálnej služby pri dodávke plynu pre odberateľov kategórie domácnosť účinné od 1. 1. 2016, v Cenníku za dodávku plynu pre odberateľov kategórie domácnosť a v Cenníkoch externých služieb a výkonov.

Podľa čl. IV bod 4 Obchodných podmienok, dodávateľ je oprávnený účtovať odberateľovi cenu za združenú dodávku plynu pri dodržaní princípov ocenenia dodávky plynu uvedených v Cenníku Dodávateľa a Cenníku externých služieb a výkonov. Dodávateľ je oprávnený účtovať Odberateľovi cenu za ďalšie služby a výkony, ktoré nie sú zahrnuté v cene za združenú dodávku plynu, ale súvisia s dodávkou plynu, a ktoré si odberateľ objednal, alebo ich svojím konaním, nekonaním alebo omeškaním voči Dodávateľovi vyvolal, a to podľa Cenníka externých služieb a výkonov. Dodávateľ uplatňuje príslušnú fixnú mesačnú sadzbu v zmysle Cenníka Dodávateľa odo dňa vykonania pripojenia OPZ do distribučnej siete.

Podľa čl. IV bod 5 Obchodných podmienok, odberateľ je povinný zaplatiť dodávateľovi spolu s cenou za združenú dodávku plynu podľa týchto OP, cenníka a zmluvy aj ďalšie s predmetom zmluvy súvisiace platby, ak svojím odberom plynu alebo iným konaním, resp. nekonaním spôsobil vznik skutočnosti a potrebu uskutočnenia ďalších úkonov (služieb) zo strany dodávateľa alebo PDS a tieto sú spoľatňované

podľa príslušného cenníka, resp. prevádzkového poriadku alebo ak vznikne dodávateľovi povinnosť takéto platby uhrádzať voči PDS.

Podľa čl. VII. bod 7 Obchodných podmienok, náklady spojené s prerušením, prípadne s následným obnovením distribúcie a dodávky plynu z dôvodov neplnenia povinnosti Odberateľa je Odberateľ povinný nahradiť Dodávateľovi v zmysle Cenníka externých služieb a výkonov platného v čase prerušenia alebo obnovenia dodávky plynu. Odberateľ je povinný nahradiť Dodávateľovi všetky náklady spojené s prerušením a obnovením distribúcie a dodávky plynu, vrátane nákladov spojených s Administratívnym prerušením, resp. Administratívnym obnovením distribúcie a dodávky plynu v zmysle Cenníka externých služieb a výkonov aj v prípade, ak Odberateľ omeškaním s úhradou splatných záväzkov vyvolal na strane Dodávateľa úkony súvisiace s prerušením a obnovením distribúcie a dodávky plynu, Dodávateľ výkon prerušenia podľa pravidiel PDS objednal a následne PDS uvedený výkon Dodávateľovi fakturuje, hoci v čase prerušenia, resp. Administratívneho prerušenia už boli záväzky zo strany Odberateľa uhradené.

Podľa Cenníkov externých služieb a výkonov ev.č. ESaV 1/2016 a ESaV 1/2017, poplatok za zabezpečenie administratívneho prerušenia dodávky plynu je 78,53 eur a poplatok za zabezpečenie administratívneho obnovenia dodávky plynu do odberného miesta je 42 eur. Náhrada nákladov za upomienku je 3 eur, náhrada nákladov za výzvu na zaplatenie pohľadávky s upozornením na prerušenie dodávky plynu, je 5 eur a náhrada nákladov za upomienku - dôrazná výzva na zaplatenie, je 10 eur.

7. Žalobca vyfakturoval žalovanej spotrebu plynu a to:

- faktúrou č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 6. 2. 2017 splatnou dňa 20. 2. 2017 na sumu 53,51 eur;

8. Ďalej žalobca vyfakturoval žalovanej za vystavenie a zaslanie upomienok náhradu vynaložených nákladov a to:

- faktúrou č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 12. 9. 2016 splatnou dňa 26. 9. 2016 sumu 5 eur, kde z tejto sumy je predmetom konania suma 4,76 eur;

- faktúrou č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 14. 3. 2017 splatnou dňa 28. 3. 2017 sumu 10 eur;

- faktúrou č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 10. 11. 2016 splatnou dňa 24. 11. 2016 sumu 5 eur;

- faktúrou č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 12. 1. 2017 splatnou dňa 26. 1. 2017 sumu 5 eur;

- faktúrou č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 13. 12. 2016 splatnou dňa 27. 12. 2016 sumu 5 eur;

Upomienkami a výzvami zo dňa 12. 9. 2016, 14. 3. 2017, 10. 11. 2016, 12. 1. 2017 a zo dňa 13.12. 2016 žalobca vyzýval žalovanú na úhradu dlhu.

9. Taktiež žalobca vyfakturoval žalovanej:

- faktúrou č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 11. 11. 2016 splatnou dňa 25. 11. 2016 sumu 78,53 eur titulom poplatku za zabezpečenie administratívneho prerušenia dodávky plynu a to vrátane dopravy pre koncového odberateľa z titulu neoprávneného odberu v prípade, že meradlo je nedostupné alebo koncový odberateľ prerušenie neumožnil;

- faktúrou č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 11. 11. 2016 splatnou dňa 25. 11. 2016 sumu 42 eur titulom poplatku za zabezpečenie administratívneho obnovenia dodávky plynu do odberného miesta, v ktorom z titulu neoprávneného odberu nenastalo fyzické prerušenie distribúcie plynu pre koncového odberateľa;

Zo Zápisu o prerušení dodávky zemného plynu pre neplnenie finančných záväzkov odberateľa zo dňa 14. 10. 2016 vyplýva, že žalobca tohto dňa na odbernom mieste vykonal opatrenia za účelom prerušenia dodávky plynu s výsledkom, že odberateľ neumožnil vykonať prerušenie dodávky ZP a neumožnil prístup k meradlám.

10. Pokusom o zmier zo dňa 25. 8. 2017 právny zástupca žalobcu vyzýval žalovanú na úhradu sumy 203,80 eur.

11. Súd dospel k záveru, že podanej žalobe je potrebné vyhovieť len čiastočne.

Podľa ustanovenia §588 Občianskeho zákonníka z kúpnej zmluvy vznikne predávajúcemu povinnosť predmet kúpy kupujúcemu odovzdať a kupujúcemu povinnosť predmet kúpy prevziať a zaplatiť zaň predávajúcemu dohodnutú cenu.

Podľa ustanovenia §17 ods. 1 Zák. č. 251/2012 Z.z. o energetike, odberateľ elektriny v domácnosti a odberateľ plynu v domácnosti okrem práv na ochranu spotrebiteľa podľa osobitných predpisov majú právo pri dodávke elektriny a dodávke plynu

a) uzatvoriť s dodávateľom elektriny alebo dodávateľom plynu zmluvu o združenej dodávke elektriny alebo zmluvu o združenej dodávke plynu v súlade s odsekom 7, ktorá musí obsahovať najmä

1. identifikáciu dodávateľa a odberateľa,
2. rozsah dodávky elektriny alebo dodávky plynu a služieb súvisiacich s týmito dodávkami,
3. podmienky dodávky elektriny alebo dodávky plynu a služieb súvisiacich s dodávkou,
4. zdroj, spôsob a možnosti získavania informácií o cene elektriny alebo o cene plynu vrátane štruktúry ceny,
5. dobu trvania zmluvy a podmienky, za akých možno zmluvu vypovedať, vrátane informácie o poplatku za vypovedanie zmluvy alebo informácie, že zmluvu je možné vypovedať bez poplatku,
6. spôsob a výšku kompenzácie za nedodržanie dohodnutej kvality dodanej elektriny alebo dodaného plynu a služieb súvisiacich s dodávkou vrátane kompenzácie za chybné alebo oneskorené vyúčtovanie platby za dodávku elektriny alebo plynu,
7. miesto, spôsob a lehoty na uplatňovanie reklamácie a miesto, spôsob a lehoty na uplatňovanie dostupných prostriedkov na urovanie sporu,
8. informáciu, za akých podmienok môže odberateľ vypovedať zmluvu, ak nesúhlasí so zmenou ceny za dodávku elektriny alebo ceny za dodávku plynu a s tým súvisiacich služieb alebo so zmenou podmienok dodávky elektriny alebo dodávky plynu,
9. spôsob oznámenia termínu výmeny určeného meradla a informáciu o dôvodoch výmeny určeného meradla,
10. informácie o právach odberateľa elektriny v domácnosti alebo odberateľa plynu v domácnosti aspoň formou odkazu na také informácie zverejnené na webovom sídle dodávateľa elektriny alebo dodávateľa plynu,

11. náhradný spôsob určenia množstva dodanej elektriny alebo dodaného plynu v prípade poruchy určeného meradla alebo mimo určeného termínu odpočtu,

b) na poskytnutie informácie o každej zmene ceny za dodávku elektriny alebo ceny za dodávku plynu a o zmene obchodných podmienok dodávky elektriny alebo dodávky plynu a s tým súvisiacich služieb a poučenie o práve vypovedať zmluvu o združenej dodávke elektriny alebo zmluvu o združenej dodávke plynu podľa odseku 4 transparentným a zrozumiteľným spôsobom určeným v obchodných podmienkach podľa § 34 ods. 2 písm. f) tretieho bodu alebo § 69 ods. 2 písm. a) tretieho bodu najneskôr 30 dní pred nadobudnutím účinnosti zmeny,

c) na výber nediskriminačnej formy a spôsobu platenia za dodávku elektriny alebo dodávku plynu a s tým spojených služieb a uhrádzať platby za dodávku elektriny alebo za dodávku plynu formou s dodávateľom dohodnutých preddavkových platieb; pri určení výšky týchto preddavkových platieb dodávateľ elektriny alebo dodávateľ plynu zohľadní výšku preddavkových platieb za rovnaké obdobie predchádzajúceho zúčtovacieho obdobia; dohodnutá výška preddavkových platieb bude zohľadňovať skutočný odber elektriny alebo skutočný odber plynu za predchádzajúce zúčtovacie obdobie alebo plánovaný odber elektriny alebo plánovaný odber plynu na nadchádzajúce zúčtovacie obdobie a bude upravená len o rozdiel medzi cenou elektriny alebo plynu uplatňovanou v predchádzajúcom zúčtovacom období a cenou elektriny alebo plynu, ktorá sa bude uplatňovať v nadchádzajúcom zúčtovacom období; odmietnutie dohody o úhrade formou preddavkových platieb je povinný dodávateľ elektriny alebo dodávateľ plynu odôvodniť,

d) na poskytnutie písomnej informácie o obsahu zmluvy o združenej dodávke elektriny a zmluvy o združenej dodávke plynu podľa odseku 1 písm. a) v primeranom časovom predstihu pred uzavretím takej zmluvy; primeraným časovým predstihom sa rozumie čas, ktorý potrebuje odberateľ elektriny v domácnosti alebo odberateľ plynu v domácnosti na posúdenie informácií o obsahu zmluvy o združenej dodávke elektriny alebo zmluvy o združenej dodávke plynu podľa odseku 1 písm. a),

e) na poskytnutie informácie o

1. práve písomne odstúpiť od zmluvy o združenej dodávke elektriny alebo zmluvy o združenej dodávke plynu do 14 dní odo dňa uzavretia takej zmluvy; takú informáciu je dodávateľ elektriny alebo dodávateľ plynu povinný poskytnúť odberateľovi elektriny v domácnosti alebo odberateľovi plynu v domácnosti formou samostatného písomného poučenia spolu s formulárom na odstúpenie od zmluvy podľa prílohy č. 1 najneskôr pri uzavretí zmluvy o združenej dodávke elektriny alebo zmluvy o združenej dodávke plynu,
2. prípadnej povinnosti odberateľa elektriny v domácnosti alebo odberateľa plynu v domácnosti uhradiť dodávateľovi elektriny alebo dodávateľovi plynu cenu za skutočne poskytnuté plnenie, ak odberateľ

elektriny v domácnosti alebo odberateľ plynu v domácnosti odstúpi od zmluvy o združenej dodávke elektriny alebo zmluvy o združenej dodávke plynu po tom, čo udelil výslovný súhlas podľa odseku 19.

1. Súd v tomto konaní mal preukázané rozhodujúce skutočnosti, na základe ktorých zistil, že na základe platne uzatvorenej Zmluvy o združenej dodávke plynu pre odberateľa plynu v domácnosti, žalobca dodal žalovanej plyn, ktorý mu vyfakturoval faktúrou č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 6. 2. 2017 splatnou dňa 20. 2. 2017 s výsledkom nedoplatku 53,51 eur. Žalovaná túto sumu neuhradila, preto súd v tejto časti žalobe vyhovel a zaviazal žalovanú na zaplatenie sumy 53,51 eur.

2. Podľa ustanovenia §517 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka, dlžník ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

Podľa ustanovenia §517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa ustanovenia §3 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995, ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Pretože žalovaný sa dostal do omeškania s úhradou peňažného dlhu vo výške 53,51 eur, súd priznal žalobcovi úrok z omeškania, ktorý je v súlade s ustanovením §517 ods.2 Občianskeho zákonníka v spojení s ustanovením §3 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Zb. a to podľa splatnosti jednotlivých faktúr.

3. Podľa ustanovenia §3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách, ktorými sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka alebo Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzatvárajú vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje; aj na spotrebiteľské zmluvy, ktoré neboli uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, sa primerane použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Podľa ustanovenia §52 ods. 1, 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „Občiansky zákonník“) platného a účinného v rozhodnom období, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

Podľa ustanovenia §52 ods. 3 a 4 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa ustanovenia §53 ods. 1, 2 a 3 Občianskeho zákonníka, potrebitel'ské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa ustanovenia §53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa ustanovenia §54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa ustanovenia §39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa priechi dobrým mravom.

4. Súd vyhodnotil zmluvný vzťah medzi žalobcom a žalovaným ako spotrebiteľskú zmluvu podľa ustanovenia §52 a nasl. Občianskeho zákonníka, kde sú na jednej strane dodávateľ a na strane druhej spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy.

Zmluva uzavretá medzi žalobcom a žalovaným je nepochybne spotrebiteľskou zmluvou aj v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách a v zmysle §52 Občianskeho zákonníka.

Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou. Pokiaľ dodávateľ požaduje od spotrebiteľa sankciu za porušenie jeho zmluvných povinností a táto je v nepomere k jeho plneniu, je neplatná.

Aj napriek tomu, že ide o zmluvu o dodávke plynu podľa zákona č. 656/2004 Z.z. o, resp. Zák. č. 251/2012 Z.z. o energetike, ako už súd vyššie uviedol, v danom prípade sa jedná o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle ustanovenia §52 a nasl. Občianskeho zákonníka, pretože ju uzatváral žalobca ako dodávateľ a žalovaný ako spotrebiteľ, pričom obsah zmluvy bol daný žalobcom bez možnosti žalovaného prívodiť akúkoľvek zmenu, preto je potrebné predmetný právny vzťah posúdiť podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka. Aj v poznámke pod čiarou §17 zákona o energetike sa uvádza odkaz na zákon č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a §52 Občianskeho zákonníka.

5. Ustanovenie §53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemení.

Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť,

aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

Túto smernicu je nevyhnutné podľa názoru súdu využívať ako interpretačné pravidlo k ustanoveniam právneho poriadku, upravujúcich režim spotrebiteľských zmlúv. Toto stanovisko je podporené aj rozsudkom Európskeho súdneho dvora z 27.06.2000 v spojených prípadoch C-240/98, C-241/98, C-242/98, C-243/98 a C-244/98, D. T. W. F. proti E. U. A. H. F. W. F. proti L. U. F. R. P., L. G. N. V., U. V. a W. X. I., v ktorom sa konštatuje, že účinná ochrana spotrebiteľa sa môže dosiahnuť, len ak národný súd prehlási, že má právomoc zhodnotiť neprímerané podmienky z úradnej povinnosti. Právomoc súdu stanovíť z úradnej povinnosti, či je podmienka nečestná, znamená vytvoriť vhodné prostriedky. Znamená to dosiahnuť výsledok sledovaný čl. 6 Smernice, konkrétne chrániť spotrebiteľa pred záväzkom voči nečestnej podmienke a dosiahnuť zámer čl. 7 Smernice. Tieto opatrenia môžu pôsobiť ako odstrašujúci prostriedok a predchádzať nečestným zmluvným podmienkam.

6. Súd žalobu zamietol v časti o zaplatenie poplatkov za zabezpečenie administratívneho prerušenia dodávky zemného plynu vo výške 78,53 eur a za zabezpečenie administratívneho obnovenia dodávky zemného plynu vo výške 42 eur, ako aj poplatkov za upomienky 1x 10 eur, 3x 5 eur a 1x 4,76 eur.

V súvislosti s týmito poplatkami je potrebné uviesť, že pri týchto poplatkoch podľa Cenníka externých služieb a výkonov sa jedná o poplatky za porušenie zmluvy, pričom spotrebiteľ nemá v ďalšom možnosť využívať služby pôvodne mu poskytované žalobcom. Teda žalovaný ako spotrebiteľ bol povinný platiť sankciu za to, že dodávateľ mu nebude dodávať plyn. Za tieto poplatky žalovanému ako spotrebiteľovi nebola poskytovaná žiadna služba. Práve naopak, bol jej znemožnený prístup k službám a ďalším dodávkam zo strany žalobcu. Preto je súd názoru, že takéto dojednanie ohľadne vyššie uvedených poplatkov, spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom v neprospech spotrebiteľa ako ich predpokladá ustanovenie §53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, čím sa zároveň prieči dobrým mravom v zmysle ustanovenia §39 Občianskeho zákonníka a tento nárok žalobcu súd považuje za nedôvodný v celom rozsahu. Preto súd žalobu žalobcu v časti týchto poplatkov zamietol a to aj spolu s úrokmi z omeškania z týchto súm.

Poplatky za upomienky súd posúdil ako neúčelné a to vzhľadom na počet týchto upomienok, t.j. 5upomienok v krátkom časovom úseku. Súd tu poukazuje na to, že žalobca mal iné možnosti vymáhania svojich pohľadávok a napriek 5upomienkam aj tak v konečnom dôsledku podal žalobu na súd. Preto týchto 5upomienok súd posúdil, že ide o neúčelne úkony zo strany žalobcu a nepatrí mu za nich ani náhrada vecných nákladov.

Ako uviedol Ústavný súd SR: „Pokiaľ je však zmluvná podmienka až v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v právnom vzťahu zo štandardnej spotrebiteľskej zmluvy, ktorý vzťah teória a prax navyše označujú za fakticky nerovný, nevyvážený, nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že takéto zmluvná podmienka sa prieči dobrým mravom.“ (Uznesenie ÚS SR z 24.02.2011, IV. ÚS 55/2011-19).

V neposlednom rade súd má za to, že kritériu prijateľnosti zmluvnej podmienky a rovnovážnosti práv a povinností strán spotrebiteľského vzťahu nezodpovedá podmienka o poplatku, ktorý nemá pre spotrebiteľa žiaden preukázateľný prínos a za ktorý sa mu nedostáva žiadneho protiplnenia. Uvedené poplatky slúžia výlučne záujmu zmluvného partnera spotrebiteľa na maximalizácii zisku spojeného s existenciou zmluvného vzťahu (porovnaj rozsudok Krajského súdu v Trnave zo dňa 13.08.2014 sp. zn. 10Co/27/2013, 10Co/325/2014, rozhodnutie Vrchného krajského súdu v M. sp. zn. R. 192/2010 zo dňa 3. 5. 2010). Na základe uvedeného súd je toho názoru, že žalobcovi nepatria vyššie špecifikované poplatky.

7. Poplatky za prerušenie dodávky zemného plynu a za upomienky sa javia iba ako ďalšia sankcia za oneskorenie sa s platením za dohodnuté dodávky plynu, pričom takéto sankcia má charakter zmluvnej pokuty. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že v danom prípade žalobca nepreukázal, že by dojednanie o zmluvnej pokute a sankciách bolo súčasťou listiny, na ktorej spotrebiteľ pripája svoj podpis.

Vymedzenie vo Všeobecných obchodných podmienkach, resp. v Cenníku, súd nemôže považovať za platné dojednanie zmluvnej pokuty ako to vyžaduje ustanovenie §544 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

V rámci spotrebiteľských zmlúv dojednanie zakladajúce právo na zmluvnú pokutu, rovnako ako aj rozhodcovská doložka, zásadne nemôžu byť súčasťou tzv. všeobecných obchodných podmienok, ale len súčasťou samotnej spotrebiteľskej zmluvy, teda listiny, na ktorej spotrebiteľ pripája svoj podpis (nález ÚS ČR z 11.11.2013, sp. zn. I.ÚS 3512/2011).

V danom prípade tak nie je splnený zákonný predpoklad platného dojednania poplatku za prerušenie dodávky zemného plynu a poplatku za upomienky ako zmluvnej pokuty v písomnej forme, nesplnenie ktorej má za následok jej absolútnu neplatnosť v zmysle ustanovenia §40 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

8. Súd poukazuje na rovnaké právne posúdenie v obdobných veciach, vedených na tunajšom súde pod sp. zn. 5Csp/25/2016 a 5Csp/201/2016, kde žalobca podal odvolanie a kde rozhodoval Krajský súd v Prešove a to rozsudkami sp. zn. 24Co/96/2017 zo dňa 29. 5. 2018 a sp. zn. 24Co/137/2017 zo dňa 18. 1. 2018, kde uviedol, že „Odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že súdnu ochranu nepoživajú také ustanovenia spotrebiteľských zmlúv, ktoré jednostranne zakomponujú do všeobecných obchodných alebo iných podmienok neprimerané finančné vyjadrenie nákladov dodávateľa za administratívne úkony, ktoré reálne nemôžu mať základ v skutočných nákladoch dodávateľa ako to je v prípade poplatkov za doručenie výziev a taktiež fakturovaná suma za administratívne prerušenie dodávky zemného plynu spĺňa z pohľadu odvolacieho súdu rovnaké kritériá, preto odvolací súd považoval za dôvodné napadnutý rozsudok v zamietavej časti potvrdiť. Pri preukázaní nákladov spojených s prerušením dodávky plynu, z obsahu spisového materiálu nevyplývajú žiadne dôkazy preukazujúce tvrdenia žalobcu o objednaní tejto služby externým dodávateľom. Dôkazná povinnosť zaťažuje žalobcu v spore a pokiaľ ju tento nepreukázal, nemôže byť úspešný. Súd prvej inštancie preto vec správne právne posúdil.“

9. O trovách konania súd rozhodol podľa ustanovenia §255 ods. 2 Civilného sporového poriadku, podľa ktorého, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Žalobca podanou žalobou požadoval zaplatenie 203,80 eur. Z tejto sumy súd žalobe žalobcu vyhovel v časti o zaplatenie 53,51 eur (26,26% žalovanej sumy), čo predstavuje úspech žalobcu a neúspech žalovanej. V časti o zaplatenie 150,29 eur (73,74%) súd žalobu žalobcu zamietol, čo predstavuje neúspech žalobcu a úspech žalovanej. Z uvedeného vyplýva, že v konečnom dôsledku bola v konaní úspešnejšia žalovaná, ktorej by patrila náhrada trov konania po odpočítaní jej neúspechu v konaní od jej úspechu v konaní, tj. v rozsahu 47,48% z trov konania, na ktoré by mala žalovaná nárok pri plnom úspechu. Žalovanej preukázateľne v konaní žiadne účelne vynaložené výdavky ako trovy konania nevznikli, preto súd rozhodol tak ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia a žalovanej náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

a) sa týkajú procesných podmienok,

b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo

d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.